

UZASADNIENIE

wyroku wydanego na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 sierpnia 2017 roku

Pozwem z dnia 5 stycznia 2017 roku (data prezentaty Sądu) powód S. T. wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na jego rzecz kwoty 400 euro wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od dnia 1 października 2014 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu roszczenia powód wskazał, że zawarł umowę usługi turystycznej, w ramach której pozwana spółka zobowiązana była do przewozu lotniczego powoda w dniu 19 sierpnia 2014 roku na trasie W.-A.. Podniósł, że lot odbył się z opóźnieniem, a samolot wystartował ostatecznie z opóźnieniem wynoszącym 16 godzin i 15 minut (pozew – k. 2-3).

Nakazem zapłaty z dnia 16 lutego 2017 roku o sygn. akt I Nc 150/17 tut. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty – k. 14).

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana (...) sp. z o.o. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia (sprzeciw – k. 19-20)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód S. T. miał zaplanowany na dzień 19 sierpnia 2014 roku lot (...) z (...) we W. do (...) w A.. Lot ten realizowany był przez pozwanego przewoźnika – (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.. W związku z tym tego dnia powód stawił się na odprawę na lotnisku i otrzymał kartę pokładową. Rozkładowy przylot samolotu do celu miał nastąpić w dniu 19 sierpnia 2014 roku o godzinie 05:00, natomiast faktyczny przylot samolotu wykonującego lot nr (...) nastąpił w dniu 19 sierpnia 2015 roku o godzinie 21:15 tj. ponad 16 godzin później niż przewidywany czas. Odległość pomiędzy lotniskiem we W. a lotniskiem w A. mierzona metodą po ortodromie jest wyższa niż 1 500 km i niższa 3 500 km. (okoliczności bezsporne)

Powyższy stan faktyczny był między stronami bezsporny.

Sąd oddalił wszystkie wnioski dowodowe stron wobec niżej wyłożonych przyczyn oddalenia powództwa.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się niezasadne.

Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym, albowiem na podstawie pism procesowych stron uznał sprawę za dostatecznie wyjaśnioną w rozumieniu art. 1481 § 1 k.p.c. a zarazem strony nie wniosły w swoich pierwszych pismach o przeprowadzenie rozprawy w rozumieniu art. 1481 § 3 k.p.c.

Powód opierał swoje roszczenie na regulacji zawartej w Rozporządzeniu (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającym wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającym rozporządzenie (EWG) nr 295/91 (Dz.U. UE L 2004/46/1). Ochrona na podstawie przepisów powołanego Rozporządzenia obejmuje nie tylko pasażerów lotów regularnych, ale również pasażerów lotów nieregularnych, w tym także loty stanowiące część zorganizowanych wycieczek (motyw piąty Rozporządzenia). W myśl art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia: w przypadku odwołania lotu, pasażerowie, których to odwołanie dotyczy mają prawo do odszkodowania od obsługującego przewoźnika lotniczego, zgodnie z art. 7, chyba że:

- i) zostali poinformowani o odwołaniu co najmniej dwa tygodnie przed planowym czasem odlotu; lub
- ii) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie od dwóch tygodni do siedmiu dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot najpóźniej dwie godziny przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej cztery godziny po planowym czasie przylotu; lub
- (...) zostali poinformowani o odwołaniu w okresie krótszym niż siedem dni przed planowym czasem odlotu i zaoferowano im zmianę planu podróży, umożliwiającą im wylot nie więcej niż godzinę przed planowym czasem odlotu i dotarcie do ich miejsca docelowego najwyżej dwie godziny po planowym czasie przylotu.

Stosownie do art. 7 ust. 1 Rozporządzenia pasażerowie otrzymują odszkodowanie w wysokości:

- a) 250 EUR dla wszystkich lotów o długości do 1.500 kilometrów;
- b) 400 EUR dla wszystkich lotów wewnątrzspółnotowych dłuższych niż 1.500 kilometrów i wszystkich innych lotów o długości od 1.500 do 3.500 kilometrów;
- c) 600 EUR dla wszystkich innych lotów niż loty określone w lit. a) lub b).

Przy określaniu odległości, podstawą jest ostatni cel lotu, do którego przybycie pasażera nastąpi po czasie planowego przylotu na skutek opóźnienia spowodowanego odmową przyjęcia na pokład lub odwołaniem lotu. W dalszej kolejności należy wskazać, iż w myśl art. 5 ust. 3 Rozporządzenia obsługujący przewoźnik lotniczy nie jest zobowiązany do wypłaty rekompensaty przewidzianej w art. 7, jeżeli może dowieść, że odwołanie jest spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków.

Sąd zważył, że artykuły 5, 6 i 7 Rozporządzenia nr 261/2004 należy interpretować w ten sposób, że do celów stosowania prawa do odszkodowania, pasażerów opóźnionych lotów należy traktować jak pasażerów odwołanych lotów oraz że mogą oni powoływać się na prawo do odszkodowania przewidziane w art. 7 tego Rozporządzenia, jeżeli z powodu ww. lotów poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny, tzn. jeżeli przybędą do ich miejsca docelowego co najmniej trzy godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika lotniczego godzinie przylotu. Niemniej, takie opóźnienie nie rodzi po stronie pasażerów prawa do odszkodowania, jeżeli przewoźnik lotniczy jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu jest (było) spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć pomimo podjęcia wszelkich racjonalnych środków, to jest okoliczności, które pozostają poza zakresem skutecznej kontroli przewoźnika lotniczego (tak Europejski Trybunał Sprawiedliwości w wyroku z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawach połączonych C-402/07 i C 432/07 mających za przedmiot wnioski o wydanie na podstawie art. 234 WE orzeczeń w trybie prejudycjalnym, złożone w postępowaniu C. S., G. S., A. S. p-ko (...) oraz S. B., K. L. p-ko A. France SA, (...) (...) - (...)).

Należy podkreślić, że celem Rozporządzenia wynikającym zwłaszcza z motywu drugiego, jest podniesienie poziomu ochrony pasażerów lotniczych, poprzez naprawienie szkód przez nich poniesionych w ramach transportu lotniczego w przypadku „odmowy przyjęcia na pokład i odwołania lub dużego opóźnienia lotów”. Pasażerowie, których lot został odwołany oraz pasażerowie, których lot jest znacznie opóźniony, ponoszą analogiczną szkodę polegającą na stracie czasu w stosunku do pierwotnego planu ich lotu, a w konsekwencji znajdują się w porównywalnych sytuacjach. Dlatego też należy uznać za Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości, że pasażerowie lotów opóźnionych mogą powoływać się na prawo do odszkodowania przewidzianego w art. 7 Rozporządzenia nr 261/2004, jeżeli z powodu opóźnienia poniosą stratę czasu wynoszącą co najmniej trzy godziny. Takie rozwiązanie jest również zgodne z motywem piętnastym Rozporządzenia, skoro na podstawie tego motywu ustawodawca powiązał „duże opóźnienie” z prawem do odszkodowania. Ponieważ art. 6 Rozporządzenia przypisuje takie skutki prawne już w przypadku niektórych lotów opóźnionych o dwie godziny, motyw piętnasty Rozporządzenia obejmuje bez wątpienia opóźnienia o co najmniej trzy godziny. Podkreślić należy, iż także wyrokiem z dnia 23 października 2012 r. w połączonych sprawach C-581 10 i

C-629/10 Europejski Trybunał Sprawiedliwości orzekając w składzie (...) potwierdził interpretację Rozporządzenia zaprezentowaną w wyroku C-402/07.

Pozwana spółka w niniejszej sprawie skutecznie podniosła zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego przez powoda.

Istota przedawnienia polega na tym, że ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może – powołując się na upływ terminu przedawnienia – uchylić się od jego zaspokojenia. Z powyższego wynika, że istnieją określone przez ustawodawcę ramy czasowe, w których wierzytelność może być skutecznie dochodzona przez wierzyciela. Po ich upływie, na zarzut podniesiony przez pozwanego, sąd oddali powództwo, niezależnie od tego, czy roszczenie było uzasadnione czy też nie.

Stosownie do art. 775 k.c. przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące umowy przewozu (tytułu XXV) stosuje się do przewozu w zakresie poszczególnych rodzajów transportu tylko o tyle, o ile przewóz ten nie jest uregulowany odrębnymi przepisami. Tymczasem niewątpliwie jest, że umowa przewozu lotniczego uregulowana została takimi odrębnymi przepisami, a to w szczególności zawartymi w ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2016 r., poz. 605) oraz w powołanych umowach międzynarodowych.

Bezspornie w powołanej ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. nie zostały przewidziane odrębne unormowania dotyczące przedawnienia roszczeń. Stosownie do art. 205 ust. 1 pr. lot. do umowy przewozu lotniczego, w tym czarteru lotniczego oraz do innych stosunków cywilnoprawnych związanych z przewozem lotniczym, nieuregulowanych przepisami niniejszej ustawy i umowami międzynarodowymi, stosuje się przepisy prawa cywilnego, w myśl zaś art. 208 ust. 1 pr. lot. przewoźnik lotniczy odpowiada za szkody w przewozie pasażerów, bagażu i towarów na zasadach określonych w umowach międzynarodowych ratyfikowanych przez Rzeczpospolitą Polską, stosownie do zakresu ich stosowania.

Z cytowanego art. 775 k.c. oraz art. 205 i 208 pr. lot. wynika ciąg odesłań, najpierw do przepisów regulujących transport lotniczy, następnie z powodu braku unormowania w tych przepisach – do umów międzynarodowych stosownie do zakresu ich zastosowania, a w wypadku nieuregulowania w nich danej kwestii – powrót do przepisów prawa cywilnego.

Należy jednocześnie wskazać, że Sąd podziela i przyjmuje za własne stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia 17 marca 2017 r. w sprawie o sygn. akt III CZP 111/16, zgodnie z którym roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c.

Stosownie zaś do treści powołanego przepisu roszczenia z umowy przewozu osób przedawniają się z upływem roku od dnia wykonania przewozu, a gdy przewóz nie został wykonany - od dnia, kiedy miał być wykonany. Mając zaś na uwadze okoliczność, że sporny lot został wykonany w dniu 19 sierpnia 2014 r., a powód złożył pozew w dniu 5 stycznia 2017 r., tj. po upływie wskazanego rocznego terminu przedawnienia, pozwana spółka mogła skutecznie uchylić się od zaspokojenia roszczeń powoda. Termin ten upłynął w dniu 19 sierpnia 2015 roku.

Powyższe uwagi w pełni odnoszą się do żądanych w sprawie należności ubocznych w postaci odsetek za opóźnienie. Podkreślenia wymaga, że roszczenia o odsetki za opóźnienie przedawniają się odrębnie od roszczenia głównego, z tym jednak zastrzeżeniem, że z reguły nie później niż z upływem terminu przedawnienia roszczenia głównego. Treść tej reguły ma charakter gwarancyjny, bowiem jeżeli roszczenie uboczne nie przedawniało się wraz z przedawnieniem roszczenia głównego, dłużnik dla obrony przed nieprzedawnionym roszczeniem ubocznym musiałby, ze względu na uzależnienie powstania roszczenia ubocznego od istnienia roszczenia głównego, wdać się w spór co do przesłanek roszczenia głównego, a to przekreślałoby znaczenie przedawnienia się roszczenia głównego (zob. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04).

Z uwagi na powyższe odsetki uległy przedawnieniu w tym samym terminie co należność główna.

Powód w toku postępowania pomimo zapoznania się z treścią sprzeciwu pozwanego, nie przedstawił żadnych dowodów na wykazanie przerwania biegu terminu przedawnienia.

Kierując się przedstawioną wyżej argumentacją i powołanymi przepisami prawnymi, Sąd oddalił powództwo, o czym orzekł w punkcie pierwszym sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w punkcie II sentencji wyroku w oparciu o art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Powód, będący stroną przegrywającą sprawę obowiązany jest zwrócić pozwanej spółce koszty postępowania w kwocie 917 zł, na które składają się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 900 zł ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu tj. w dniu 22 lutego 2017) oraz kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Mając na uwadze wskazane okoliczności Sąd orzekł jak w sentencji orzeczenia.

SSR Paweł Szymański

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda.

SSR Paweł Szymański